

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Skaun kommune

Arkivsak: 24/401
Møtedato/tid: 25.09.2024 kl. 09:00
Møtested: Formannskapssalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Ola Lund Renolen på telefon 994 48 040, eller e-post: Ola.renolen@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 18.09.2024

Ketil Solberg (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Ola Lund Renolen
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
31/24	Oppfølging av forenklet etterlevelseskontroll - Internkontroll
32/24	Forenklet etterlevelseskontroll - Selvkost
33/24	Budsjettkontroll pr. august
34/24	Forslag til budsjett 2025 med økonomiplan for 2025-2028
35/24	Forvaltningsrevisjon av økonomistyringen - Prosjektplan
36/24	Henvendelse om offentlige anskaffelser
37/24	Innspill til kontrollarbeidet
38/24	Opplæring av kontrollutvalget
39/24	Godkjenning av protokoll

Oppfølging av forenklet etterlevelseskontroll - Internkontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

25.09.2024

Saknr

31/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 22/180 - 14

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering. Saken anses som fulgt opp og avsluttet.

Vedlegg

Kommunedirektørens tilbakemelding forenklet etterlevelseskontroll - Internkontroll

Revisors uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll - internkontroll

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet en forenklet etterlevelseskontroll av internkontrollen i sitt møte 20.09.23 (sak 21/23).

Basert på revisjonsuttalelsen (vedlagt), vedtok kontrollutvalget følgende:

1. Kontrollutvalget tar resultatet av etterlevelseskontroll samt nummerert brev nr. 1 til orientering.
2. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren redegjøre for status for arbeidet med å få på plass en internkontroll i tråd med kommuneloven sine bestemmelser innen februar 2024.
3. Kontrollutvalget ber revisor melde tilbake til kontrollutvalget om konklusjonen for etterlevelseskontrollen endres eller ikke blir brakt i samsvar med gjeldende regelverk innen utgangen av juni 2024.
4. Kontrollutvalget oversender resultatet av etterlevelseskontrollen til orientering til kommunestyret.

Det er punkt 2 som skal følges opp her. Kommunedirektøren har sendt en uttalelse (vedlagt) og er invitert til kontrollutvalgets møte 25.09 for å utdype notatet og svare på spørsmål.

Vurdering

Revisor mente at kommunen hadde et forbedringspotensiale da de ga sin revisjonsuttalelse i 2023. I sitt svar til revisjonen viste kommunen til innføring av et digitalt system for kvalitetssikring (Compilo) i 2022.

Kommunedirektøren er bedt om å orientere kontrollutvalget om bruken av Compilo og hvordan dette styrker internkontrollen i kommunen.

I revisjonsuttalelsen fremgår det også at det mangler skriftlige overordnede rutiner på området. Kommunedirektøren er også bli bedt om å kommentere spesifikt på dette i kontrollutvalgets møte 25.09.

Konklusjon

Hvis kontrollutvalget er fornøyd med kommuendirektørens svar i møtet den 25.09 kan kontrollutvalget ta informasjonen til orientering og anse saken som avsluttet.

Kommunedirektøren er enig i den situasjonsbeskrivelse som revisor gir. Internkontroll er et løpende arbeid, og vi ser at vi mangler en del på en samlet skriftlig overordnet oversikt over rutiner og prosedyrer. Dette betyr imidlertid ikke at internkontrollen i praksis ikke er tilfredsstillende. Kommunedirektøren mener at uttrykket «i det alt vesentlige ikke etterlever bestemmelsene...» i revisors konklusjon er misvisende, og kan tolkes som at kommunen mer eller mindre ikke har noen internkontroll.

Etter kommunedirektørens vurdering er internkontrollen tilfredsstillende, men vi ser at vi fremdeles har et forbedringspotensiale og at dette vurderes fortløpende. Det er viktig å få fram at internkontrollen bør tilpasses til hver enkelt kommune, avhengig av størrelse og ressurser.

SA2023-06.30 Uttalelse forenklet etterlevelseskontroll 2022 Skaun kommune

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- MONICA NORDVIK LARSEN, signert 30.06.2023 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Til kontrollutvalget i Skaun kommune

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

Org nr: 919 902 310 mva
Bank: 4270 18 38658

M post@revisjonmidt norge.no
T +47 907 30 300

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen.

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Skaun kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Vi har i vår risiko- og vesentlighetsvurdering kommet frem til at vi for 2022 foretar kontroll på etterlevelse av kapittel 25 Internkontroll i kommuneloven.

Valgte kriterier

- 1) Internkontroll
 - a. Hvordan sikrer og kontrollerer kommunedirektøren at internkontrollrutiner blir fulgt i de ulike enheter i kommunen?
 - b. Har kommunedirektøren en beskrivelse av vurdering som sikrer at internkontrollen er tilpasset kommunens/områdets størrelse, egenart og risikoforhold?
 - c. Har kommunedirektøren rutiner for å følge opp avvik som avdekkes i internkontrollen, evaluering og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll?
- 2) Rapportering
 - a. Hvordan og hvor detaljert rapporteres det om internkontroll og om resultater fra statlige tilsyn til kommunestyret?
 - b. Hvor ofte rapporteres det?

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Revisjon Midt-Norge SA et tilstrekkelig

kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Grunnlag for konklusjon med modifikasjon

Når det gjelder punkt 1) ser vi at Skaun kommune har flere reglement, rutinebeskrivelser og etablerte rutiner på plass bl.a. ift rapportering på økonomi, månedlig, tertial og på årsbasis samt rapportering i årsberetning og årsmelding. I sitt svar til revisjonen viser kommunen bla. til innføring av et digitalt system for kvalitetssikring (Compilo) i 2022.

Kommunen skriver i årsberetningen for 2022, utdrag: Etter kommunedirektørens vurdering er internkontrollen tilfredsstillende. Det er imidlertid fremdeles et forbedringspotensial med tanke på å få til en samlet helhelhetlig oversikt og et mer bevisst forhold rundt temaet internkontroll. Dette vil derfor bli et tema i 2023.

Kommunen skriver i sitt svar at de så langt har rullert ut avviksmodulen i enhetene. I løpet av 2023 vil også dokumenthåndteringsmodulen og risikoanalysemodulen bli tatt i bruk. Videre skriver kommunen at de pt ikke har skriftlige rutinebeskrivelser for internkontrollen og omfanget av denne. Strategisk ledergruppe vil i løpet av første halvår gjennomføre en modenhetsanalyse for blant annet å avdekke behovet og omfanget av internkontrollen.

Kommunen skriver at etter erfaringer gjort i startfasen med avvikssystemet Compolio, vil det blir kjørt flere runder med opplæring i bruk av systemet. Vi har pt ikke noen skriftlige overordnede rutiner på området, men etter kommunedirektørens vurdering er praksis tilfredsstillende. Avviksrutinene vil bli en del av den helhetlige gjennomgangen.

For punkt 2) har Skaun kommune hatt en årlig rapportering om internkontroll og resultater av statlige tilsyn til kommunestyret i årsberetningen. Årsberetningen for 2022 inneholder både rapportering om internkontroll og fra statlige tilsyn.

Revisjonen vurderer at kommunen har en del forbedringspunkt under pkt 1 internkontroll, men at årsberetningen for 2022 inneholder både rapportering om internkontroll og resultat fra statlige tilsyn. Samlet vurderer vi at vi må avgi en konklusjon med modifikasjon pga svakheter

i pkt 1 som kommunen selv også har omtalt både i sitt svar til revisjonen og i årsberetningen for 2022.

Konklusjon med modifikasjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis har vi ut fra forhold omtalt i «Grunnlag for modifisert konklusjon», blitt oppmerksomme på forhold som gir oss grunn til å anta at Skaun kommune i det alt vesentlige ikke etterlever bestemmelsene i kommunelovens kapittel 25 om internkontroll for valgte kriterier.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påseansvar med økonomiforvaltningen og til Skaun kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Brekstad, 30. juni 2023

Monica Nordvik Larsen
oppdragsansvarlig

Kopi: Kommunedirektør

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 30.06.2023

Forseglet av

Posten Norge

Forenklet etterlevelseskontroll - Selvkost

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

25.09.2024

Saknr

32/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-216

Arkivsaknr 23/574 - 9

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen til orientering.

2. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig redegjørelse knyttet til de konkrete anskaffelsene som revisjonen har undersøkt, og en generell redegjørelse for hvordan kommunen vil oppfylle kravene i lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter. Redegjørelsen sendes kontrollutvalget innen 01.11.2024 for behandling i kontrollutvalgets møte 27.11.24.

Vedlegg

Revisors uttalelse forenklet etterlevelseskontroll 2023 - selvkost

Nummerert brev nr. 2 forenklet etterlevelseskontroll - selvkost

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b). Som følge av dette ansvaret skal kontrollutvalget også påse at det gjennomføres forenklet etterlevelseskontroll av forvaltningen jf. kommuneloven § 24-9.

Formålet med forenklet etterlevelseskontroll er, innenfor en begrenset ressursramme, å forebygge svakheter og sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Dette bygger opp under god økonomiforvaltning, åpenhet og tillit til forvaltningspraksis.

Målsettingen er å etablere enkle og jevnlig kontrollhandlinger som kan fange opp vesentlige svakheter i sentrale deler av økonomiforvaltningen. Kontrollhandlingene kan blant annet foretas på områder hvor brudd har særlige økonomiske konsekvenser, eller i særlig grad svekker tilliten til økonomiforvaltningen.

Forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen omfatter ikke vurderinger av produktivitet, kostnadseffektivitet, kvalitet, måloppnåelse og virkninger. Slike vurderinger faller inn under forvaltningsrevisjon.

Risiko og vesentlighetsvurderingen som er grunnlaget for den forenklede etterlevelseskontrollen ble presentert av revisor for kontrollutvalget i møtet 13.12.23, sak 36/23 Revisjonsstrategi.

Revisor har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Skaun kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende område med kriterier:

Etterlevelse av reglene om behandling av selvkostfond hvor revisor har kontrollert om kommunen har etterlevd forskrift om selvkost §8.

- a. Overskudd er avsatt til selvkostfond og tilbakeført ved å finansiere fremtidige underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto
- b. Underskudd er dekket inn ved bruk av selvkostfond eller fremført til dekning i et senere år. Fremført underskudd er dekket inn av fremtidige overskudd senest i det femte året etter at underskuddet oppsto.
- c. Beregnede renteinntekter er tillagt selvkostfond

Vurdering

Revisor har kontrollert de åtte selvkostområdene opplyst i note 14 til årsregnskap 2023 innenfor ovennevnte kriterier. For seks av de kontrollerte selvkostområdene foreligger det tilstrekkelig bevis som dokumenterer etterlevelse av kriteriene. For de to øvrige kontrollerte er det ikke funnet bevis på at kriteriet a. er etterlevd da en andel av beholdning på fondene pr 31.12.2023 er eldre enn fem år. Dette gjelder selvkostfondene for vann og avløp.

På grunnlag av funn har revisor avgitt en uttalelse til forenklet etterlevelseskontroll med modifisert konklusjon, konklusjon med forbehold, og er pliktig til å avgi nummerert brev til kontrollutvalget.

Når revisor konkluderer med forbehold, og mener at de ovennevnte kriteriene i det alt vesentlige ikke er etterlevd for to av de undersøkte anskaffelsene (14% av de anskaffelsene som er undersøkt) mener sekretariatet at kontrollutvalget bør følge opp og be kommunedirektøren om tilleggsinformasjon før saken kan avsluttes.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler at kontrollutvalget tar revisors attestasjonsuttalelse til orientering.

I tillegg mener sekretariatet at kontrollutvalget bør be kommunedirektøren om en skriftlig redegjørelse knyttet til de konkrete anskaffelsene som revisjonen har undersøkt, og en generell redegjørelse for hvordan kommunen vil oppfylle kravene i lov om offentlige anskaffelser med tilhørende forskrifter.

Redegjørelsen sendes kontrollutvalget innen 01.11.2024 for behandling i kontrollutvalgets møte 27.11.24.

Til kontrollutvalget i Skaun kommune**UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTAELSE OM ETTERLEVELSE AV BESTEMMELSER OG VEDTAK FOR ØKONOMIFORVALTNINGEN**

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Skaun kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på følgende områder:

Vi har i vår risiko- og vesentlighetsvurdering kommet frem til at vi for 2023 foretar kontroll på etterlevelse av reglene behandling av selvkostfond hvor vi kontrollerer om kommunen har etterlevd forskrift om selvkost § 8.

Valgte kriterier

- a) Overskudd er avsatt til selvkostfond og tilbakeført ved å finansiere fremtidige underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto
- b) Underskudd er dekket inn ved bruk av selvkostfond eller fremført til dekning i et senere år. Fremført underskudd er dekke inn av fremtidige overskudd senes i det femte året etter at underskuddet oppsto.
- c) Beregnede renteinntekter er tillagt selvkostfond

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Revisjon Midt-Norge SA et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå

Revisjon Midt-Norge SA

Brugata 2
7715 Steinkjer✉ post@revisjonmidtnorge.no
☎ 907 30 300www.revisjonmidtnorge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon med forbehold.

Grunnlag konklusjon med forbehold

Vi har kontrollert de åtte selvkostområdene opplyst i note 14 til årsregnskap 2023 innenfor ovennevnte kriterier. For seks av de kontrollerte selvkostområdene foreligger det tilstrekkelig bevis som dokumenterer etterlevelse av kriteriene.

For de to øvrige kontrollerte selvkostområdene har vi ikke funnet bevis på at kriteriet a) er etterlevd da en andel av beholdning på fondene pr 31.12.2023 er eldre enn fem år. Dette gjelder selvkostfondene for vann og avløp.

Konklusjon med forbehold

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis kan vi ikke konkludere med at kriteriet a) i det alt vesentlige er etterlevd for to av åtte selvkostfond. For øvrige seks selvkostfond er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Skaun kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd kriteriet a).

For kriteriene b) og c) er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Skaun kommune ikke i det alt vesentlige har etterlevd de kontrollerte kriteriene for de fem selvkostfondene.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påseansvar med økonomiforvaltningen og til Skaun kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Brekstad, 28. juni 2024

Monica Nordvik Larsen
Oppdragsansvarlig revisor
Statsautorisert revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi: Kommunedirektør

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 28.06.2024

BR2024-06.28 Nummerert brev nr 2 Skaun kommune - FEK 2023 selvkost

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- MONICA NORDVIK LARSEN, signert 28.06.2024 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Kontrollutvalget i Skaun kommune**Brev nr. 2****NUMMERERT BREV NR 2: Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen**

Avvik som fører til en modifisert konklusjon i uttalelse til forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen, skal etter «God kommunal revisjonsskikk RSK 301» kommuniseres til kontrollutvalget i et nummerert brev.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen 2023

I vår forenklet etterlevelseskontroll for Skaun kommune valgte vi å se på etterlevelse av reglene om behandling av selvkostfond hvor vi kontrollerer om kommunen har etterlevd forskrift om selvkost §8.

Vi kontrollerte følgende kriterier:

- a. Overskudd er avsatt til selvkostfond og tilbakeført ved å finansiere fremtidige underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto
- b. Underskudd er dekket inn ved bruk av selvkostfond eller fremført til dekning i et senere år. Fremført underskudd er dekket inn av fremtidige overskudd senest i det femte året etter at underskuddet oppsto.
- c. Beregnede renteinntekter er tillagt selvkostfond

Funn etter utført kontroll:

Vi har kontrollert de åtte selvkostområdene opplyst i note 14 til årsregnskap 2023 innenfor ovennevnte kriterier. For seks av de kontrollerte selvkostområdene foreligger det tilstrekkelig bevis som dokumenterer etterlevelse av kriteriene.

For de to øvrige kontrollerte har vi ikke funnet bevis på at kriteriet a er etterlevd da en andel av beholdning på fondene pr 31.12.2023 er eldre enn fem år. Dette gjelder selvkostfondene for vann og avløp.

På grunnlag av funn har vi avgitt en uttalelse til forenklet etterlevelseskontroll med modifisert konklusjon, konklusjon med forbehold, og er pliktig til å avggi nummerert brev til kontrollutvalget.

Brekstad, 28. juni 2024

Monica Nordvik Larsen
Oppdragsansvarlig revisor
Statsautorisert revisor

Direkte ☎ 908 09 733 eller ✉ monica.larsen@revisjonmidt norge.no

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi: Kommunedirektør

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7715 Steinkjer

✉ post@revisjonmidt norge.no
☎ 907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 902 310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 28.06.2024

Budsjettkontroll pr. august

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

25.09.2024

Saknr

33/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/340 - 13

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg

Budsjettkontroll pr. 01.08.24

Saksopplysninger

For å holde kontrollutvalget godt informert om sin økonomiske status legger sekretariatet herved fram en økonomisk oversikt pr. 01.08.24

Budsjettkontrollen viser:

- Møtegodtgjøring og tapt arbeidsfortjeneste o.l.
 - Møtegodtgjørelse og arbeidsgiveravgift ser ut til å komme ut litt over budsjett, mens vurdering av tapt arbeidsfortjeneste vil treffe mer på budsjett. Prognosen er at det vil bli et overforbruk på posten godtgjøring. Budsjett ble justert etter at utvalget ble utvidet fra fem til syv personer. Budsjett burde blitt styrket ytterligere.
- Kontrollutvalgets egen drift
 - Prognosen er at vi vil komme ut med et resultat litt under budsjett.
- Kjøp av sekretariatstjenester
 - Prognosen er at vi vil komme ut på budsjett
- Kjøp av revisjonstjenester
 - Prognosen er at vi vil komme ut på budsjett

Vurdering og konklusjon

Økonomistyringen har vært god. Resultatet vil komme til å vise et lite overforbruk. Årsaken er at man ikke traff 100% på å beregne kostandene ved å øke utvalget fra fem til syv medlemmer.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar budsjettkontrollen til orientering.

BUDSJETTKONTROLL PR. 01.08.24					
Konto	Tekst	Revidert	Budsjett	Resultat	Budsjett
		Pr. 01.08.24	2024	2023	2023
10120	Påløpt lønn inkl. feriepenger	-12 734,00	0,00	2 675,00	0
10504	Skattepl. Kjøregodtgjørelse	0,00	1 000,00	0,00	1 000,00
10801	Møtegodtgjørelse	49 546,00	55 000,00	42 152,00	47 000,00
10802	Tapt arbeidsfortjeneste	4 163,00	15 000,00	0,00	21 000,00
10900	Pensjonsutgifter KLP	0,00	6 842,00	0,00	0,00
10990	Arbeidsgiveravgift	7 573,00	8 000,00	5 944,00	7 000,00
10991	Arb.giveravgift påløpt lønn	-1 795,00	0,00	377,00	0,00
	Sum godtgjøring	46 753,00	85 842,00	51 148,00	76 000,00
11001	Aviser / fagtidsskrift / faglitteratur	2 100,00	7 000,00	2 625,00	7 000,00
11151	Beverting	5 174,00	6 000,00	3 861,00	6 000,00
11200	Samlepost annet forbruksmateriell	0,00	1 000,00	0,00	1 000,00
11500	Opplæring / kurs	27 056,00	63 000,00	15 000,00	60 000,00
11600	Km.godtgjørelse / diett	0,00	2 000,00	0,00	2 000,00
11700	Reiseutgifter, ikke oppgavepliktig	3 038,00	2 000,00	0,00	2 000,00
11701	Transportutgifter	0,00	2 000,00	0,00	2 000,00
11953	Kontigenter	8 300,00	8 000,00	7 500,00	8 000,00
	Sum drift kontrollutvalget	45 668,00	91 000,00	28 986,00	88 000,00
127000	Kjøp, revisjonstjenester	447 998,00	863 000,00	558 000,00	821 000,00
138000	Kjøp, sekretariatstjenester	154 500,00	309 000,00	147 000,00	294 000,00
	Sum kjøpte tjenester	602 498,00	1 172 000,00	705 000,00	1 115 000,00
	TOTALT	694 919,00	1 348 842,00	785 134,00	1 279 000,00

Forslag til budsjett 2025 med økonomiplan for 2025-2028

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

25.09.2024

Saknr

34/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/340 - 14

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til økonomiplan for 2025-2028 og budsjett for 2025 med en ramme på kr. 1.505.400,- inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget.

Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett etter kommuneloven § 14-3 til kommunestyret.

Vedlegg

Budsjett 2025 med økonomiplan 2025-2028

Saksopplysninger

Budsjettbehandlingen for kontrollorganene.

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2, går det frem at kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettamme for kontrollarbeidet skal følge formannskapetets budsjettinnstilling til kommunestyret.

Kontrollutvalgets budsjett vil inneholde utgifter til selve driften av utvalget, samt utgifter knyttet til kjøp av sekretariatstjenester for kontrollutvalget og kjøp av revisjonstjenester.

Budsjettet dekker tre typer utgifter:

- Møtegodtgjøring og tapt arbeidsfortjeneste o.l. til kontrollutvalgets medlemmer.
- Kontrollutvalgets egen drift.
- Kjøp av sekretariatstjenester og revisjonstjenester

Kontrollutvalget

Ved oppsett av budsjettforslag for 2025 for kontrollutvalgets egen virksomhet, har sekretariatet tatt utgangspunkt i kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2024 og justert godtgjøringen til utvalget etter kommunens godtgjøringsreglement.

Vi har i beregningene tatt utgangspunkt i at kontrollutvalget består av syv medlemmer og avvikler inntil seks møter i året. Når det gjelder tapt arbeidsfortjeneste har sekretariatet gjort et anslag basert på reglene i kommunens reglement, samt innspill fra kontrollutvalgets medlemmer.

Posten aviser/fagtidsskrift/faglitteratur dekker fire abonnementer på fagtidsskriftet "kontroll&revisjon".

Posten kontingenter dekker kommunens medlemskap i forum for kontroll og tilsyn (FKT).

I tillegg er det lagt inn midler til kurs og faglig oppdatering for at kontrollutvalget skal ha mulighet til å skaffe seg kunnskap og ha mulighet til å delta i erfaringsutveksling og samlinger sammen med andre kontrollutvalg.

Det er ikke tatt hensyn til eventuelle andre endringer som følge av økonomiplanarbeidet i kommunen.

Det er lagt inn en økning på ca. tre prosent per år videre i økonomiplanperioden. Nivået må vurderes årlig i forbindelse med budsjettet.

Kontrollutvalgets sekretariat

Skaun kommune er deleier i Konsek Trøndelag IKS og kjøper sekretariatstjenester for kontrollutvalget hos selskapet.

Representantskapet i Konsek Trøndelag IKS vedtar budsjetter og økonomiplaner for kontrollutvalgene. Budsjettet er basert på en honorarmodell vedtatt av representantskapet.

Kjøp av revisjonstjenester

Skaun kommune er deleier i Revisjon Midt-Norge SA og kjøper revisjonstjenester hos selskapet.

Budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028 er basert på årsmøtesak 6/24 vedtatt for perioden 2024-2027. Sekretariatet har beregnet en økning på ca. 3% i 2028.

Budsjett 2025

Den totale rammen for kontrollutvalget, inkludert kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester, blir etter dette kr. 1.505.400,- som er en økning på kr. 156.558,- fra 2024.

Spesifisert budsjett for 2025 og økonomiplan for 2025-2028 følger med som vedlegg til saken.

Vurdering

Økning i godtgjøring er forsøkt balansert ved å ta ned kostnadene til drift uten at det går ut over budsjettet til kurs og opplæring.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat foreslår en budsjetttramme på kr. 1.505.400.- for kontrollutvalget for 2025, dette inkluderer også kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester. Vi anser dette for å være en nøktern budsjettering, samtidig som vi mener dette gir et realistisk bilde av forventede utgifter for kontrollutval

BUDSJETT 2025					
Konto	Tekst	Budsjett	Revidert	Budsjett	Resultat
		2025	Pr. 01.08.24	2024	2023
10120	Påløpt lønn inkl. feriepenger		-12 734,00	0,00	2 675,00
10504	Skattepl. Kjøregodtgjørelse	1 000,00	0,00	1 000,00	0,00
10801	Møtegodtgjørelse	97 000,00	49 546,00	55 000,00	42 152,00
10802	Tapt arbeidsfortjeneste	15 000,00	4 163,00	15 000,00	0,00
10900	Pensjonsutgifter KLP	7 000,00	0,00	6 842,00	0,00
10990	Arbeidsgiveravgift	16 000,00	7 573,00	8 000,00	5 944,00
10991	Arb.giveravgift påløpt lønn	0,00	-1 795,00	0,00	377,00
Sum godtgjøring		136 000,00	46 753,00	85 842,00	51 148,00
11001	Aviser / fagtidsskrift / faglitter	2 100,00	2 100,00	7 000,00	2 625,00
11151	Beverting	6 000,00	5 174,00	6 000,00	3 861,00
11200	Samlepost annet forbruksm	1 000,00	0,00	1 000,00	0,00
11500	Opplæring / kurs	63 000,00	27 056,00	63 000,00	15 000,00
11600	Km.godtgjørelse / diett	2 000,00	0,00	2 000,00	0,00
11700	Reiseutgifter, ikke oppgave	2 000,00	3 038,00	2 000,00	0,00
11701	Transportutgifter	2 000,00	0,00	2 000,00	0,00
11953	Kontingenter	8 300,00	8 300,00	8 000,00	7 500,00
Sum kontrollutvalgets drift		86 400,00	45 668,00	91 000,00	28 986,00
#####	Kjøp, revisjonstjenester	959 000,00	447 998,00	863 000,00	558 000,00
#####	Kjøp, sekretariatstjenester	324 000,00	154 500,00	309 000,00	147 000,00
Sum kjøpte tjenester		1 283 000,00	602 498,00	1 172 000,00	705 000,00
TOTALT		1 505 400,00	694 919,00	1 348 842,00	785 134,00
ØKONOMIPLAN 2025-2028					
		2025	2026	2027	2028
	Godtgjøring	136 000,00	140 000,00	144 000,00	148 000,00
	Kontrollutvalgets drift	86 400,00	88 900,00	91 500,00	94 000,00
	Kjøpte tjenester	1 283 000,00	1 327 000,00	1 372 000,00	1 413 000,00
	SUM	1 505 400,00	1 555 900,00	1 607 500,00	1 655 000,00

Forvaltningsrevisjon av økonomistyringen - Prosjektplan

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

25.09.2024

Saknr

35/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/339 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til revisors prosjektplan, og ber revisjonen gjennomføre forvaltningsrevisjon av økonomistyringen i Skaun kommune.

Utvalget ber revisor gjennomføre prosjektet innenfor den ressursrammen som prosjektplanen angir og med leveringstidspunkt 01.05.2025.

Vedlegg

Prosjektplan forvaltningsrevisjon av økonomistyringen

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjon av økonomistyringen i Skaun kommune i sitt møte 29.05.2024 (sak 22/24) som en direkte oppfølging av et enstemmig vedtak i kommunestyret den 14.05.24 (sak 26/24).

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke om Skaun kommune har rutiner og systemer for budsjettering og budsjettoppfølging som sikrer god styring og kontroll både for det administrative og politiske nivået. Bestillingen fra kontrollutvalget var en detaljert liste med fire hovedpunkter og mange underpunkter på problemstillinger som revisor blir bedt om å vurdere.

Revisor foreslår fire hovedproblemstillinger i sitt forslag til prosjektplan:

1. Sikrer budsjettprosessen en realistisk og fullstendig budsjettering?
2. Har kommunen tilfredsstillende systemer og rutiner for budsjettstyring, avviksrappoterter og tidlig nok igangsetting av korrigerende tiltak?
3. Er det lagt til rette for god politisk styring og kontroll i økonomiarbeidet?
4. Har kommunens ansatte tilstrekkelig kunnskap og kapasitet til økonomiarbeidet?

Revisjonskriterier er målestokken i en forvaltningsrevisjon. Opplysningene som samles inn skal vurderes opp mot disse kriteriene. Denne målestokken består av lover, regelverk, kommunale vedtak og retningslinjer.

Revisor vil innhente data gjennom dokumentgjennomgang, spørreundersøkelser og intervjuer.

Revisor setter ressursrammen for forvaltningsrevisjonen til 350 timer.

I prosjektplanen er det planlagt oversendelse til kommunedirektøren for uttalelse 1. april 2025 og endelig leveringstidspunkt til sekretariatet 1. mai 2025.

Behandling i kontrollutvalget vil da enten bli i siste møte før sommeren, eller første møte etter sommeren 2025.

Revisor vil redegjøre nærmere for gjennomføring av eierskapskontrollen og forvaltningsrevisjonen i kontrollutvalget møte. Det vises for øvrig til vedlagt prosjektplan.

Vurdering og konklusjon

Prosjektplanen er i tråd med kontrollutvalgets bestilling og de signaler som ble gitt fra kontrollutvalget. Sekretariatet oppfatter prosjektplanen og revisors forslag til problemstillinger og ressursrammer som tilfredsstillende for å få gjennomført forvaltningsrevisjonen.

Kontrollutvalget kan slutte seg til prosjektplanen og legge revisors forslag til problemstilling, ressursramme samt leveringstidspunkt til grunn.

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å finne ut om kommunens økonomistyring er underlagt betryggende kontroll og at systemer for avvik og korrigerende tiltak er tilstrekkelig etablert.

PROBLEMSTILLINGER

1. Sikrer budsjettprosessen en realistisk og fullstendig budsjettering?
2. Har kommunen tilfredsstillende systemer og rutiner for budsjettstyring, avviksrapporing og tidlig nok igangsetting av korrigerende tiltak?
3. Er det lagt til rette for god politisk styring og kontroll i økonomiarbeidet?
4. Har kommunens ansatte tilstrekkelig kunnskap og kapasitet til økonomiarbeidet?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 350 timer

Rapport til sekretær: 1.5.2025

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Arve Gausen

aga@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 40496309

2 MANDAT

I dette kapitlet redegjøres det for bestillingen.

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Skaun kommune bestilte den 14.06.2024, sak 22 en forvaltningsrevisjon av økonomistyring. Bestillingen er en oppfølging av kommunestyrets vedtak den 14.05.2024, sak 26:

«I lys av den anstrengte økonomiske situasjonen bes kontrollutvalget vurdere om økonomiske rapporteringsrutiner og tiltak Skaun kommune har er tilstrekkelige for å avdekke avvik tidlig nok»

Kontrollutvalget ber i sak 22/24 revisor å vurdere følgende problemstillinger med tilhørende kriterier i prosjektplanen:

1. Sikrer budsjettprosessen en realistisk og fullstendig budsjettering?
 - Kommunen bør ha styrende dokumenter som beskriver ansvar, roller og frister under budsjettprosessen.
 - Det økonomiske handlingsrommet skal være realistisk anslått. Forsiktighetsprinsippet bør etterleves dersom anslagene er usikre.
 - Enhetenes årsbudsjett skal være kvalitetssikret. Det bør tas tilstrekkelig høyde for usikkerhet/risiko.
 - Årsbudsjett/Økonomiplan/kommuneplanens samfunnsdel skal vise hvordan langsiktige utfordringer skal følges opp som eks. demografisk utvikling.
2. Har kommunen tilfredsstillende system og rutiner for budsjettstyring og rapportering?
 - Internkontroll for å sikre at budsjettoverholdelse bør være basert på risikovurderinger.
 - Roller og ansvar for budsjettoppfølging skal være formalisert.
 - Kommunen skal ha system som sikrer tilfredsstillende kvalitet på økonomirapportering til kommunestyret i løpet av året.
 - Kommunedirektøren skal foreslå budsjettendringer som er nødvendig for å oppfylle kravet til realisme og balanse. Kommunestyret skal endre budsjettet på samme nivå som det er fastsatt.
 - Dersom enhetenes budsjetttrammer skal disponeres på en annen måte enn forutsatt, bør detaljbudsjettet endres gjennom administrativ beslutning.
 - Ledelsen skal gjennomføre nødvendige kontrolltiltak for å forebygge og avdekke budsjettavvik.
3. Legger budsjettprosessen og beslutningsgrunnlaget i budsjettsaker til rette for god politisk styring og kontroll?
 - Kommunestyret skal vedta finansielle måltall og økonomireglement med tilstrekkelige rutiner for økonomiarbeidet. Indikatorer som forteller om kommunens økonomiske handleevne, skal synliggjøres.
 - Budsjettforutsetninger og usikkerheten for disse skal angis.
 - Budsjett- og økonomiplandokumentet skal være satt opp på en oversiktlig måte.

- Mål og betingelser for bruken av bevilgningene skal være angitt.
- Tiltak skal være angitt for å sikre at balansekrav ivaretas i økonomiplanperioden.

4. Har kommunens ansatte tilstrekkelig kunnskap og kapasitet til økonomiarbeidet?

- Det er avsatt tilstrekkelig med kompetanse og kapasitet til å følge opp kommunens økonomiarbeid
- Det er tilrettelagt for ansattes behov for opplæring knyttet til økonomiarbeidet
- Det er avsatt tilstrekkelig kapasitet til å servere ansatte ved økonomiarbeidet.
- Det er utført risikovurderinger knyttet til økonomikontorets virksomhet.

I tillegg ber kontrollutvalget om at revisor baker inn spørsmålet om iverksatte tiltak er tilstrekkelig for å avdekke avvik tidlig nok i prosjektplanen, samt at det også innhentes informasjon fra formannskapetets medlemmer og enhetsledere med økonomiansvar i kommunen.

2.2 Økonomistyring i kommuner

Å lage et kommunalt budsjett er et eget fagområde. Man skal både lage et godt verktøy for å styre kommuneøkonomien, og ha en prosess der politikernes vilje og handlingsevne kommer til uttrykk for innbyggerne. Budsjettprosessen har ulike funksjoner som skal ivaretas samtidig.

Kommunelovens § 14-1 sier at kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid. Ansvar for at kommunen lever opp til dette kravet hviler på kommunestyret. For å utøve ansvaret er kommunestyret avhengig av relevant og pålitelig beslutningsgrunnlag og rapporter fra kommunedirektøren.

Kommunelovens § 14-5 sier at budsjettet er en bindende plan for disponering av påregnelige inntekter. Kommunestyret skal fastsette budsjetttrammer som administrasjonen er pålagt å holde seg innenfor, og angi hva som er målene for bevilgningene og hvilke betingelser som er knyttet til bruken. Kommunal virksomhet er bevilgningsstyrt, noe som betyr at virksomheten må tilpasses bevilgningene. Samtidig skal budsjettet være realistisk. På kort sikt er de fleste kostnader bundne, og det kan oppstå konflikt mellom kravet til realisme og kravet til balanse innenfor knappe rammer. På lengre sikt er det viktig at ressursene avspeiler endringer i utgiftsbehov, og at dette underbygges med data for kostnadsdrivende faktorer. Framskrivning av antall eldre og antall elever i skolene er eksempler på slike data.

Når budsjettet er vedtatt er det kommunedirektørens oppgave å styre aktiviteten innenfor bevilgningene mot de målene som er fastsatt for pengebruken. Å styre mot fastsatte mål innebærer at kommunen må ha et system for mål- og resultatstyring, der det er etablert etterprøvbare målsettinger som resultatene blir sammenlignet mot. I tillegg er det av stor

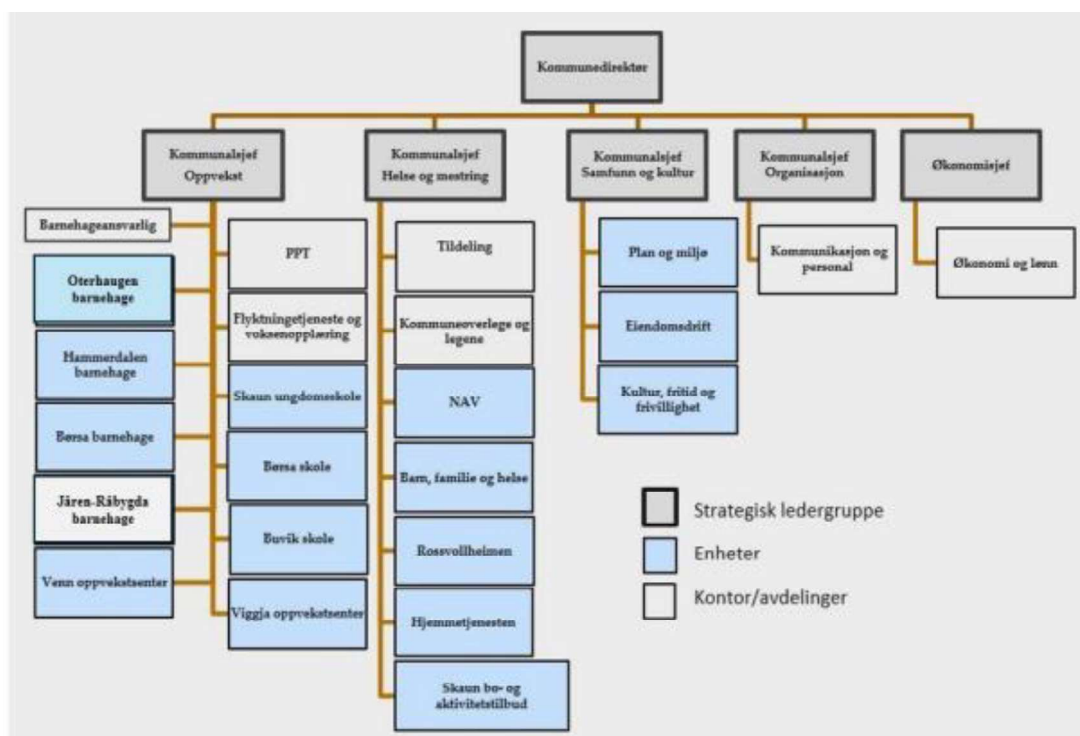

betydning å ha et kontroll- og rapporteringssystem som avdekker og retter opp budsjettavvik tidlig nok.

De overordnede rammene for økonomistyring er nedfelt i kommuneloven og den tilhørende økonomiforskriften. Innenfor disse rammene er det i stor grad opp til kommunene selv å innrette virksomheten slik at økonomistyringen ivaretas på en hensiktsmessig og betryggende måte. Hvordan dette gjøres i den enkelte kommune vil vanligvis være beskrevet i økonomireglement, delegeringsreglement og andre styrende dokumenter for den økonomiske internkontrollen.

2.3 Kommunens organisering

Administrativ organisasjonsstruktur i Skaun kommune:

Kilde: årsberetning 2023

Kommunedirektøren er kommunens øverste administrative leder og har blant annet ansvar for daglig ledelse av drift og løpende økonomistyring samt langsiktig planlegging.

3 PROSJEKTDESIGN

I dette kapitlet vil revisor avgrense prosjektet og gå nærmere inn på problemstillingene. Kilder til revisjonskriterier vil bli gjennomgått, og metode for innsamling av data vil bli beskrevet.

3.1 Problemstillinger

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke om Skaun kommune har rutiner og systemer for budsjettering og budsjettoppfølging som sikrer god styring og kontroll både for det administrative og politiske nivået. Budsjettprosessen i Skaun omfatter også utformingen av kommunens økonomiplaner og langtidsplaner.

Kriterier vist i kapittel 2.1 fra kontrollutvalgets bestilling vil være førende for revisors gjennomgang i forvaltningsrevisjonen for de fire konkretiserte problemstillingene:

1. Sikrer budsjettprosessen en realistisk og fullstendig budsjettering?

For å svare på dette spørsmålet vil vi undersøke hvordan budsjetteringen foregår, hvem som er involvert, og om tallgrunnlaget er tilfredsstillende koblet og kvalitetssikret mot data for hvilke inntekter og kostnader som må forventes både på kort og mellomlang sikt. Vi vil også undersøke om det har kommet på plass skriftlige rutiner for budsjettarbeidet. Videre hvordan man følger opp demografisk utvikling knyttet til tjenestebehov i kommunen.

2. Har kommunen tilfredsstillende systemer og rutiner for budsjettstyring, avviksrapportering og tidlig nok igangsetting av korrigerende tiltak?

Det kritiske i denne sammenheng er om kommunen tidsnok er i stand til å avdekke og rette opp budsjettavvik med tiltak i budsjettåret. I tillegg vil det å undersøke hva som finnes av styrende dokumenter, verktøy og rutinebeskrivelser for formalisering av rapporteringsprosessen være relevant. Administrasjonens kvalitetssikring av rapporteringen samt igangsette endringer/tiltak for å sikre realisme og balanse i budsjettåret, både politisk og administrativt er også relevant å undersøke.

3. Er det lagt til rette for god politisk styring og kontroll i økonomiarbeidet?

Under denne problemstillingen vil vi undersøke om forutsetningene for at kommunestyret skal kunne utøve sitt overordnede budsjettansvar er på plass. Det skal være politisk forankring av både finansielle måltall og rutiner for økonomiarbeidet. Indikatorer knyttet til økonomiske handleevne og usikkerhet til disse skal være beskrevet til politisk nivå. Økonomisk informasjon skal være satt opp oversiktlig, hvor mål og betingelser knyttet til bruken skal være angitt.

4. Har kommunens ansatte tilstrekkelig kunnskap og kapasitet til økonomiarbeidet?

Her vil vi både se på om det er tilstrekkelige med kompetanse og kapasitet til kommunens økonomiarbeid, samt tilrettelegging for ansattes behov for både opplæring og oppfølging av økonomiarbeidet. Videre vil ledelsens vurdering av kunnskap og risikovurderinger knyttet til kommunens økonomiarbeid være sentralt.

3.2 Avgrensing

For å ivareta hensynet til aktualitet vil undersøkelsen bli avgrenset til budsjett- og økonomiprosessen for inneværende år og rapporteringen opp mot 2024-budsjettet. Når det gjelder befolkningsutvikling vil det være nødvendig å gå lengre tilbake i tid for å innhente relevant informasjon.

3.3 Kilder til kriterier

Revisjonskriterier er målestokken i en forvaltningsrevisjon. Opplysningene som samles inn, skal vurderes opp mot disse kriteriene. Denne målestokken består av lover, regelverk, kommunale vedtak og retningslinjer.

I denne undersøkelsen står kommunelovens bestemmelser om budsjett, internkontroll og kommunedirektørens ansvar sentralt. I § 14-4 heter det at:

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

Budsjettets bindende virkning og kravet til budsjettstyring er nedfelt i kommunelovens § 14-5. Bestemmelsen forteller at kommunedirektøren minst to ganger i året skal rapportere om avvik mellom regnskap og budsjett, og foreslå budsjettendringer ved vesentlige avvik. For å sikre at budsjettavvik blir fanget opp på en systematisk måte, må kommunedirektøren få på plass gode internkontrollrutiner. Vi vil støtte oss på KS-veilederen om kommunedirektørens internkontroll når kriteriene skal operasjonaliseres. Kommunens egne rutiner og retningslinjer for budsjettoppfølgingen vil også være aktuelle å bruke som målestokk.

Kommunedirektørens ansvar for å påse at saker som legges frem for politiske organ er forsvarlig utredet er også nedfelt i kommuneloven. Loven har i tillegg bestemmelser om obligatoriske verktøy som skal tjene til politisk styring og kontroll med kommuneøkonomien. Disse bestemmelsene vil danne grunnlag som revisjonskriterier når vi skal undersøke kvaliteten på beslutningsgrunnlaget. Kommunal- og distriktsdepartementet har i sin veileder om kommunal økonomiplanlegging poengtert viktigheten av politisk forankring, rolleavklaring

og tydelige frister i budsjettprosessene, og veilederen er dermed en aktuell kilde for den politiske involveringen i budsjettprosessen. Følgende kilder er aktuelle:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)¹
- Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner)²
- Veileder fra KS: Orden i eget hus. Kommunedirektørens internkontroll³
- Veileder fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Økonomiplanlegging⁴

3.4 Metoder for innsamling av data

Vi vil hente data gjennom dokumentgjennomgang, spørreundersøkelse og intervjuer.

Det vil bli gjennomført intervju med aktuelle ansatte i kommunens ledelse som har ansvar for økonomistyring i kommunen. Ansatte innen økonomifunksjonen vil også være aktuelle å intervjuer. Videre vil en spørreundersøkelse til ansatte med budsjettansvar samt formannskapetets medlemmer som økonomiutvalg gjennomføres for å skaffe ytterligere data i denne undersøkelsen. Videre vil det bli gjennomført dokumentanalyse av de styrende økonomidokumentene (eksempelvis tertialrapporter, årsbudsjett og økonomiplan) for å få informasjon om bestemmelsene er gode nok for å støtte ledere og ansatte i økonomistyringen.

¹ Kommunal- og distriktsdepartementet, «Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) - Lovdata».

² Kommunal- og distriktsdepartementet, «Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv - Lovdata».

³ KS, «Orden i eget hus».

⁴ Kommunal- og regionaldepartementet, «Veileder i økonomiplanlegging».

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Arve Gausen
Prosjektmedarbeider	Hanne Marit Ulseth Bjerkan
Kvalitetssikrer	Marit Ingunn Holmvik
Kvalitetssikrer	Anne Grete Wold

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	14.6.2024
Prosjektplan til sekretær	1.9.2024
Oppstartsmøte	Medium desember 2024
Datainnsamling ferdig	Utgangen av februar 2025
Rapport til uttalelse	1.4.2025
Rapport til sekretær	1.5.2025

Orkanger 30.08.2024

Oppdragsansvarlig revisor

Arve Gausen

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

Vurdering av uavhengighet.

Revisors egenvurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:

Prosjektnr: FR 1304 - Økonomistyring Kommune: Skaun

Hovedreferanse:

Kommuneloven § 24-4

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3

RS 200 --- Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4

RS 220 -- Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13

RS 300 -- Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6

Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8

Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utførelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Sted: Orkanger Dato: 20.08.24

Rolle: Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Navn: Arve Gausen

Riv Revisjon

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Henvendelse om offentlige anskaffelser

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

25.09.2024

Saknr

36/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/390 - 5

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering. Kommunedirektøren innkalles til møtet 23. oktober for å

1. informere om kommunens retningslinjer og rutiner for anskaffelser, spesielt anskaffelsen av lederutvikling
2. orientere om kommunens rutiner for å håndtere innsynsbegjæringer på rett måte

Vedlegg

Henvendelse om offentlige anskaffelser

Henvendelse om offentlige anskaffelser

Henvendelse om anskaffelse av lederkurs

Artikkel i Avisa Sør-Trøndelag 24.06.2024

Trafikklysmodellen for vurdering av henvendelser

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets sekretariat har mottatt to henvendelser om en anskaffelse av konsulenttjenester for lederutvikling. Begge henvendelsene er vedlagt saken.

- Henvendelse fra Arne Morten Lund, mottatt 25. juni, besvart 26. juni 2024.
- Henvendelse fra Hans Hansen, mottatt og besvart 16. august 2024.

I svarene har sekretariatet orientert om at henvendelsene blir lagt fram for kontrollutvalget. Hans Hansen hevder også at kommunens håndtering av hans innsynsbegjæringer i saken er håndtert feil.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget følger en veileder fra Forum for kontroll og tilsyn (FKT), som anbefaler en tretrinns prosess for å håndtere henvendelser på rett måte:

1. Hvis henvendelsen er utenfor kontrollutvalgets mandat, svarer sekretariatet avsenderen og legger henvendelsen fram for kontrollutvalget til orientering.
2. Henvendelser innenfor mandatet drøftes med kontrollutvalgets leder, som avgjør om saken skal settes på sakslisten.
3. Hvis saken settes på sakslisten, vurderer sekretariatet innholdet og foreslår hvordan den skal håndteres.

Konsek Trøndelags vurdering:

Offentlige innkjøp skal gjøres slik at allmennheten har tillit til de skjer på en samfunnstjenlig måte. En av hovedreglene er at innkjøp med en samlet verdi over 1,3 millioner kroner skal offentliggjøres i den nasjonale databasen for offentlige innkjøp, DOFFIN. Kommunenes vare- og tjenestekjøp som i 2022 var større enn 2,2 millioner kroner skulle offentliggjøres i EØS-området. Formålet med disse reglene er å bidra til konkurranse og effektiv bruk av offentlige midler. Reglene gjelder uavhengig av hvordan anskaffelsen er finansiert. Hvis en kommune bryter reglene, kan det skade tilliten til kommunen, i tillegg kan bruddet få økonomiske konsekvenser for kommunen.

Verdien av anskaffelsen av konsulenttenestene var mindre enn 1,3 millioner kroner da den først ble lyst ut. Verdien har senere steget til 2,3 millioner kroner. Dette er en betydelig økning. Den er likevel akkurat på/innenfor grensen for å publisere konkurransen i EØS-området. Anskaffelsen av konsulenter som skal drive lederutvikling er en enkeltsak.

Kontrollutvalget skal vanligvis ha et systemperspektiv og ikke gå inn i enkeltsaker. Saken har skapt diskusjon om kommunen følger innkjøpsreglene, og det er en sak som kan skade omdømmet til kommunen. Derfor kan det være fornuftig at kontrollutvalget får informasjon om saken for å kvittere den ut, eller følge den opp videre. På denne bakgrunnen mener vi at kontrollutvalget bør be kommunedirektøren orientere om saken i neste utvalgsmøte.

Kommunedirektøren bør blant annet orientere om økningen i avtalens verdi og om hvordan administrasjonens vurderte denne underveis. Vi har lagt dette til grunn for forslaget til vedtak.

Påstandene om at innsynsbegjæringen fra Hansen er håndtert feil er også en enkeltsak, som i utgangspunktet ikke er en sak for kontrollutvalget. Det er et mål at den kommunale forvaltningen skal være åpen og gi publikum innsyn i hva som skjer. Derfor er det viktig at publikum får innsyn når de skal, og at de som ønsker å se sakspapirer får behandlet sine innsynsbegjæringer på mest mulig riktig måte. Statsforvalteren har i brev av 13. september gitt Hansen medhold i at innsynsbegjæringen er behandlet feil. Kontrollutvalget bør derfor forsikre seg om at kommunen har nødvendige rutiner for innsynsbegjæringer og at de blir fulgt. Utvalget bør be kommunedirektøren orientere om dette i neste utvalgsmøte. Vi har lagt det til grunn for andre punkt i forslaget til vedtak.

Kontrollutvalget bør vurdere om, og eventuelt hvordan, det ønsker å følge opp sakene etter å ha fått kommunedirektørens redegjørelser.

Emne: Spørsmål knyttet til anskaffelser - Skaun kommune
Kopi: kristoffer.uppheim@wemail.no, ketil@solbergfoto.no
Til: Ola Lund Renolen <ola.renolen@konsek.no>
Sendt: 25.06.2024 10:19:39
Fra: Arne Morten Lundhaug Johnsen <amlunj@online.no>
Hei Ola:

Som kommunestyrerepresentant i Skaun har jeg blitt kontaktet av media med forespørsel om en anskaffelse foretatt i 2022 av Skaun kommune, som gjaldt bistand til lederutvikling gjennom ekstern kursholder.

Informasjonen som er blitt delt med meg og som jeg har innhentet i åpne kilder, tyder på at det er grunn til å stille spørsmål ved gjennomføringen av et konkret oppdrag i forhold til gjeldende lov- og regelverk for anskaffelser.

Bakgrunnen for spørsmålet mitt er en utlysning på Doffin – se <https://doffin.no/notices/2022-349939>

Her beskrives behovet for bistand til lederutvikling, der det legges til grunn en anskaffelseskostnad på inntil 1,3 mill. NOK eks. mva.

I følge oppslag i avisa Sør-Trøndelag (se vedlegg), så vant leverandør PwC konkurransen, og i etterkant er det klart at totalt fakturert beløp fra leverandør for leveransen er 2,3 mill. NOK, vesentlig over estimert aktivitetskostnad bekjentgjort på Doffin.

Kommunen skal i følge sitat i artikkelen ha vurdert en ny utlysning i prosjektløpet, men lagt dette til side, og mener de har holdt seg godt innafor reglene om offentlige anskaffelser.

Undertegnede mener denne konklusjonen bør ettergås av Kontrollutvalget, da anskaffelser i den størrelsesorden som sluttsummen kom på, også skal bekjentgjøres via Tenders Electronic Daily (TED) ift. gjeldende terskelverdier. Dette så langt jeg ser ikke gjort i den aktuelle saken.

Hva kan denne konklusjonen medføre av ansvar for kommunen?

Når en saksbehandler har glemt å kunngjøre via TED, kan det være grunnlag for at hele kontrakten er å anse som en ulovlig direkte anskaffelse, som igjen kan klages inn til Klagenemndsekretariatet (KOFA) av hvem som helst.

KOFA kan gi bøter på inntil 15% av fakturert beløp siste to år.

Min vurdering er at denne beslutningen kan medføre at tilliten til Skaun kommune som innkjøper kan svekkes, og at det kan stilles spørsmål ved om kompetansen ved eksterne innkjøp er god nok.

Jeg stiller i denne forbindelse også et generelt spørsmål ved om det finnes et oppdatert innkjøpsreglement som administrasjonen kjenner godt til, og om det er lagt opp rutiner knyttet til temaet som skal sikre at innkjøp gjøres på korrekt måte, og at evt. eventuelle avvik avdekkes i tide.

På forhånd takk.

Mvh

Arne Morten L. Johnsen
Kommunestyrerepresentant Skaun kommune for SV
Epost: amlunj@online.no
Mobil: +47-916 85 896

Hei Ketil Solberg,

Som leder av Kontrollutvalget i Skaun kommune, mottar du denne henvendelsen.

Jeg har siden slutten av juni bedt om innsyn i kommunens anskaffelse av lederkurs i 2022 uten å ha kommet i mål. Jeg har derfor klaget inn innsynsbegjæring og begjæringen om merinnsyn til Statsforvalteren i to runder.

Etter min vurdering har kommunen brutt regelverket i forbindelse med behandling av min henvendelse knyttet til både innsyn og merinnsyn. Se forøvrig vedlagte dokument fra Statsforvalteren i trøndelag.

Etter å ha fulgt kommunen fra sidelinjen over tid, er min oppfatning at kommunen av ulike årsaker besitter manglende kompetanse innen anskaffelsesfaget. Det kan være grunnlag for saksbehandlerfeil i flere av kommunens anskaffelser.

I denne konkrete anskaffelsen av ledelseskurs, plikter kommunene jamfør anskaffelsesforskriften (FOA) § 5-4 å foreta en forsvarlig beregning av anskaffelsens anslåtte verdi. Den anslåtte verdien danner grunnlag for hvilke prosedyrer kommunen skal følge når anskaffelsen skal gjennomføres.

Videre jamfør FOA § 5-4 (4) har kommunen ikke anledning til å velge beregningsmåte eller dele opp en kontrakt med det formål å unnta kontrakten fra forskriften.

Som det fremgår av forespørselen, anslo kommunen den samlede verdien på kontrakten å være NOK 1 300 000 eks mva. Anskaffelsesdokumentene og selve kunngjøringen finner du her [Lederutvikling Skaun kommune | Doffin, Database for offentlige anskaffelser](#) . Jamfør denne vurdering, la kommunen til grunn at forskriftens del I og del II skulle følges jamfør FOA § 5-1 (2). Konkurransen ble derfor kunngjort i DOFFIN.

Kontrakten ble inngått i 2022 med valgte leverandør PwC i 2022. I kontrakten og konkurransegrunnlaget fremgår det forøvrig at partene i kontrakten er Skaun kommune som oppdragsgiver og PwC som konsulent/leverandør. Fakturaene ble i sin helhet stilet til kommunen. I et anskaffesperspektiv er det uvesentlig hvor pengene kommer fra. Det avgjørende er hvem som er kontraktsparter. Dersom det er flere kontraktsparter hos oppdragsgiver, skal dette fremgå av konkurransegrunnlaget i forbindelse med kunngjøring av konkurransen. I henhold til regelverket, har en oppdragsgiver i ettertid ikke anledning til å legge til oppdragsgiver som ikke var nevnt i konkurransegrunnlaget, da konkurransen ble kunngjort.

I 2023 økt imidlertid kostnadene i nevnte kontrakt fra NOK 1 300 000 eks mva til omlag NOK 1 800 000 eks mva. Dette er i utgangspunktet problematisk, da det kan være grunnlag for at

konkurransen også skulle vært kunngjort i TED. Anskaffelser av varer og tjenester som overstiger NOK 1 400 000 eks mva (pr 2022), skal også kunngjøres i TED jamfør FOA § 5-3 bokstav a. Det at kommunen i utgangspunktet ikke kunngjorde konkurranse både i DOFFIN og TED, kan være et brudd med FOA. I veilederen for offentlige anskaffelser fremgår det eksempelvis at en anskaffelse som skulle vært kunngjort både i DOFFIN og TED, men anskaffelsesrådgiver i den aktuelle saken hadde glemt/utelatt å kunngjøre i TED, anser man det i følge regelverket å være en ulovlig direkte anskaffelse.

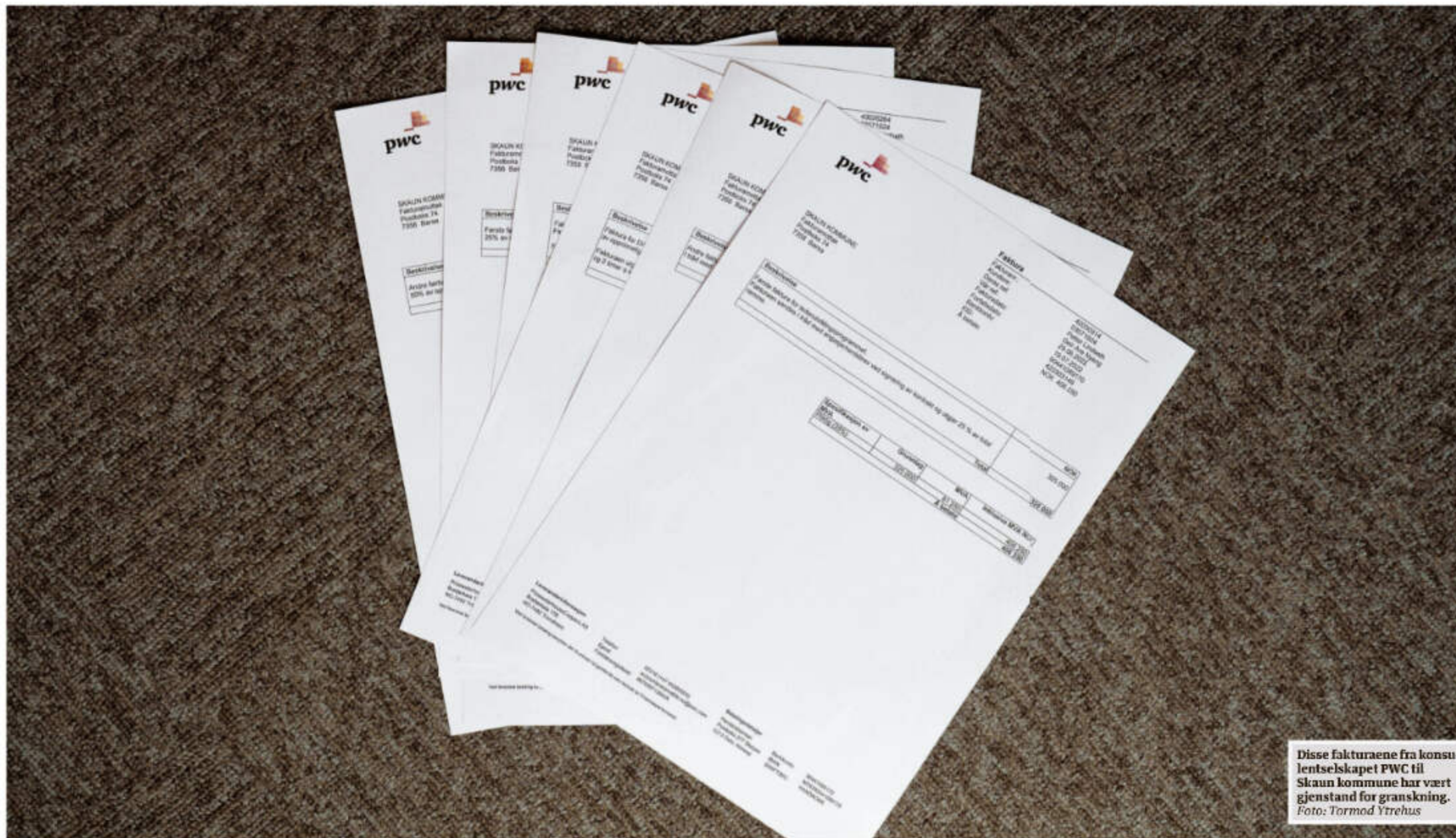
Jamfør anskaffelsesloven (LOA) § 12 Overtredelsesgebyr, kan et tvisteløsningsorgan (KOFA) ilegge en oppdragsgiver (kommunen) som har foretatt en ulovlig direkte anskaffelse (avsnitt 1) et overtredelsesgebyr på inntil 15 % av kjøp som er foretatt siste to år (avsnitt 3). Når det gjelder ulovlige direkte anskaffelser, kreves det ingen saklig klageinteresse for å klage kommunen inn for KOFA ([Klagenemnda for offentlige anskaffelser - KOFA - Klagenemndssekretariatet](#)). Det innebærer at enhver innbygger, eller forsåvidt "alle og enhver" kan klage kommunen inn til KOFA i denne konkrete saken. Så blir det opp til KOFA å avgjøre om kommunen i denne konkrete saken har brutt regelverket. Dersom kommunen klages inn, og klager får medhold, er det snakk om bøter på opptil NOK 300 000 i tillegg til effekten av negativt omdømme. Bøtene tilfaller Staten.

Jeg har også bedt om innsyn i kommunens evaluering av de mottatte tilbudene. Basert på den informasjonen jeg har mottatt fra kommunene, kan det være grunnlag for at kommunen har gjort formalfeil i forbindelse med evaluering av de mottatte tilbudene, men dette velger jeg ikke å gå nærmere inn på.

På bakgrunn av ovennevnte, vil jeg derfor innstendig be Kontrollutvalget i Skaun kommune om å se nærmere på denne anskaffelsen. Videre stiller jeg meg bak de kritiske spørsmålene som Arne Morten Lundhaug Johnsen (SV) har stilt i denne saken.

Med hilsen

Hans Hansen

Disse fakturaene fra konsultentselskapet PWC til Skaun kommune har vært gjenstand for granskning. Foto: Tormod Ytrehus

● Kjøpte lederkurs for 2,3 millioner kroner:

Kommunen betalte bare 32 prosent sjøl

Skaun kommune har brukt 734.600 kroner fra kommunekassa til kursing av 62 ledere i kommunen, bestilt i 2022 og 2023.

SKAUN
TORMOD YTREHUS

Nettavisen og Gaula har onsdag publisert ei sak om at Skaun

kommune har brukt 2,1 millioner kroner på lederkurs samtidig som kommunen i 2023 hadde et driftsunderskudd på over 24 millioner kroner og nå planlegger nedbemanning av 50 årsverk.

ST har ettergått saken og stilt kommuneledelsen ei rekke spørsmål.

Grunnlaget er et innsyn Netta- visen fikk fra Skaun kommune i april, i ni fakturaer fra konsultentselskapet PWC.

Der går det fram at kommunen i 2022 og 2023 ble fakturert 2,175 millioner kroner for to lederutviklingsprogram, og at det skulle komme enda en faktura på 125.000 kroner, noe som gjør totalen til 2,3 millioner.

Et langt mindre beløp har imidlertid blitt belastet kommunekassa til Skaun.

Ikke 2,1 millioner

I bunnen av saken til Nettavisen/Ga- ula går det fram at kursa ble

delvis finansiert gjennom støtte fra kommuneorganisasjonen KS.

Overfor ST viser kommuneledelsen til at Skaun også har fått momskompensasjon fra staten som utgjør 25 prosent av kostnadene, i tillegg til støtte fra KS som utgjør henholdsvis 58 og 68 prosent av de resterende kostnadene.

Det har nemlig blitt gjennomført to lederutviklingsprogram, noe som også framgår av fakturaene.

Skaun brukte henholdsvis 604.600 og 130.000 kroner av egne kursmidler, ifølge kommuneledelsen, til sammen 734.600.

Det er 32 prosent av den totale kostnaden.

Ikke 83.500 per pers

Ifølge kommuneledelsen var 25 ledere (enhetsledere, kommunalsjefer og kommunedirektøren) omfatta av det første programmet, mens 37 avdelingsledere var omfatta av det andre programmet.

Dermed blir kommunens andel per pers henholdsvis 24.184 og 3.514 kroner.

Det er et stykke unna de 83.490 kronene per person, som i tillegg til kommende planarbeid.

skriver at bare 25 personer har blitt kursa og ikke tar utgangspunkt i egenandelen.

Brukt til formålet

Støtta fra KS er såkalte OU-midler (opplærings- og utviklingsmidler) som har sin bakgrunn i ei særavtale mellom fagforbunda i kommunene og KS.

0,24 prosent av lønsmassen skal gå til opplæring av tillitsvalgte og arbeidsgivere i kommunene. Ansatte tar én tredel av regninga, mens arbeidsgivene tar to tredeler.

30 prosent av pengene fordeles til utvikling av ledere relatert til rolla som arbeidsgivere.

Skal pengene brukes på andre formål, ser det altså ut til å være et forhandlingsspørsmål mellom partene i arbeidslivet.

Anbud i 2022

Skaun søkte KS om støtte til det første lederutviklingsprogrammet i januar 2022 og fikk søknaden innvilga påfølgende måned, oppgir kommunalsjefen.

Det samlingsbaserte programmet var for enhetsledere, kommunalsjefer og kommunedirektøren.

Bakgrunnen var ifølge konkurransegrunnlaget et nytt organisasjonskart og mange nye ledere, i tillegg til kommende planarbeid.

HVOR VAR SAMLINGENE?

• De 25 lederne i det første programmet var på to dagerssamlinger på henholdsvis hotell Kosegig i Heim og Kirkebyfjellet i Meråker.

• I tillegg var de på to dagssamlinger på henholdsvis Haugum gård i Klæbu og Skaun rådhus.

• De 37 lederne i det andre programmet var på fire dagssamlinger i Skaun rådhus.

Kilde: Kommunalsjefen

TO FAKTURAER TIL

PWC har i 2022 også fakturert Skaun kommune

• 102.000 kroner for ei bemaningsanalyse eksklusive moms, 60 timer til 1.700 kroner per time

• 40.000 for ei vurdering av finansreglementet

• mens de resterende sju fakturaene gjelder lerutviklingsprogramma

Kilde: Innsynet til Nettavisen

plagget skulle være tilsvarende. Men kommunen gikk for et tilbud fra PWC på 400.000 kroner. Kommuneledelsen mener å ha holdt seg godt innenfor reglene om offentlige anskaffelser.

Omstilling skal også ha blitt kobla på som tematikk.

Det samlingsbaserte programmet ble gjennomført mellom juni 2023 og februar 2024.

- Veldig vanlig

- Hvor vanlig er det i en kommune å leie inn konsulenter for å holde lederkurs?

- Det er veldig vanlig. Det er bare å spørre andre kommuner rundt oss. Mange kommuner gjør dette med jevne mellomrom.

Det bekreftes for øvrig av et søk ST gjør i databasen for offentlige anskaffelser. Doffin, at mange kommuner har lagt ut lignende utlysninger.

- Etter dette har vi også sjøl drevet mer med lederutvikling og styrka kompetansen vår på det, legger Landrø til.

Hun svarer også at politikerne er orientert om programma gjennom administrasjonsutvalget, formannskapet og kommunestyret - om enn ikke pengesummene som er brukt.

- Styrker og hjelper oss nå

Landrø svarer at kommunen ikke hadde bestilt lederutviklingsprogramma i dag, gitt kommunen sin økonomiske situasjon, men at hun er glad for å ha dem i bagasjen i omstillinga kommunen skal gjennom.

- Det styrker og hjelper oss nå, mener hun.

- Hva handla kursa om?

- Det handla om lederutvikling, endringsprosesser, vi har blitt styrka i å ta opp den vanskelige samtalen, håndtere motstand, stå i endringer og håndtere endringer i ansattegruppa, svarer Landrø.

Hun legger til at samarbeidet på tvers i kommunen har blitt bedre.

- Nettopp på grunn av dette har vi bedre forutsetning for omstillinga vi nå skal gjennom, sier hun om kursa.

tormod.ytrehus@avisa-st.no
98033107

Arne Morten Lundhaug Johnsen (SV) stiller spørsmål ved om det siste oppdraget til PWC burde vært lyst ut offentlig, og om formannskapet burde fått diskutert saken. Foto: Tormod Ytrehus

● Lederkurs:

Stiller spørsmål ved prosessen og pengebruk

En annen politiker mener lederkurs er helt uproblematiske.

SKAUN
TORMOD YTREHUS

Arne Morten Lundhaug Johnsen i SV stiller spørsmål ved innkjøpsprosessen, der kommunen valgte ikke å lyse ut en ny anbudskonkurranse for det siste av de to programma.

- Relatert eller sammenhengende arbeid skal vurderes under ett, så jeg stusser på det.

Han forklarer at det andre innkjøpet kunne vært lagt inn i den opprinnelige kostnadsramma eller lyst ut i ei runde to.

- Konkurrentene eller de som fikk oppdraget hadde nok også vært positive om ramma var større. Det kunne ført til at flere hadde meldt seg eller en annen pris. De vurderingene finner jeg ikke dokumentert noe sted.

tormod.ytrehus@avisa-st.no
98033107

Vegard Sem (Høyre) har tiltro til at prosessen har vært god og mener andre løsninger trengs for å berge økonomien i Skaun. Foto: Tormod Ytrehus

Om økonomien var utfordrende på tidspunktet, mener han også at det er naturlig at formannskapet hadde diskuterte om innkjøpet skulle gjøres nå eller utsettes.

- Jeg er nysgjerrig på om det er gjort på riktig måte og om det har vært bevissthet rundt pengebruken, sier Johnsen.

Vegard Sem i Høyre reagerer sånn etter å ha lest Nettavisen/Ga- ula og ST sine saker:

- Jeg har all grunn til å tro at kommunen har hatt en fornuftig prosess i forkant her. Det gjør også at jeg synes kritikken til enkelte treffer veldig svakt.

- At kommunen bruker midler på lederkurs i en periode hvor det skal nedbemannes, er for meg helt uproblematiske, fortsetter han.

Sem vil heller diskutere andre løsninger på den økonomiske situasjonen i Skaun, framfor å kritisere utvikling av gode ledere.

Trafikklysmodellen

Sentrale spørsmål – «Trafikklysmodellen»	Ja	Delvis	Nei
Kryss på røde felt peker i retning av å ikke følge opp saken, mens kryss på grønne felt taler for å følge opp saken.			
Vedrører saken misnøye med et politisk fattet vedtak?	Ja	Delvis	Nei
Dreier saken seg om en klage på et enkeltvedtak som kommunen har fattet?	Ja	Delvis	Nei
Viser saken til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?	Ja	Delvis	Nei
Viser saken til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?	Ja	Delvis	Nei
Dreier saken seg i hovedsak om en isolert hendelse?	Ja	Delvis	Nei
Er saken under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombud, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?	Ja	Delvis	Nei
Er det annen naturlig behandlingsvei for saken (ref. organene nevnt over)?	Ja	Delvis	Nei
Kan saken, og sakens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tilliten til kommunens saksbehandling av en type saker?	Ja	Delvis	Nei
Berører saken et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?	Ja	Delvis	Nei
Foreligger området som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapskontroll?	Ja	Delvis	Nei
Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?	Ja	Delvis	Nei
Bør saken prioriteres foran andre planlagte oppgaver?	Ja	Delvis	Nei

Kilder:

- *Henvendelser til besvær – eller begjær?* Artikkel i Kommunerevisoren nr. 4/21 av Bjørkelo, Løvlie og Fiksdal i Deloitte
- *Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget*, veileder fra Forum for kontroll og tilsyn, 2022

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

25.09.2024

Saknr

37/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/401 - 3

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Vedlegg

Invitasjon til samling 2024

Saksopplysninger

Formålet med denne saken er å gi medlemmene i utvalget mulighet til å diskutere og komme med forslag til saker som kontrollutvalget kan ta opp, eller som kan utredes til et fremtidig møte. Medlemmene kan foreslå saker til diskusjon under dette punktet på møtet. Medlemmene oppfordres til å si fra i starten av møtet dersom de har noe å ta opp.

Forhåndsinnmeldte saker til møtet 25.09.2024:**Virksomhetsbesøk:**

- Det avtalte besøket på Rossvollheimen 25.09 måtte avlyses og er flyttet til 23.10
- Besøket til Kapto blir forsøkt avvirket 27.11

Regionsamling

Konsek Trøndelag inviterer hver høst til årlige samlinger for regionens kontrollutvalg. Årets samling er på Scandic Hell tirsdag 1. oktober. Påmeldingsfrist er 20. september 2024.

Invitasjon med informasjon om program og påmelding følger saken som vedlegg.

Om noen trenger hjelp til påmelding kan det skje med epost eller SMS til kontrollutvalgets sekretær.

Invitasjon til samling for våre kontrollutvalg 1. oktober

Konsek Trøndelag inviterer til vår årlige samling for kontrollutvalg. Vi har valgt kommunens økonomiforvaltning og eierskap som tema. Hvordan kan kontrollutvalgene gi bedre styringssignal til kommunestyret om økonomiforvaltningen, og hvordan kan kontrollutvalget følge opp kommunens eierskap?

Vi mener at det er nyttig å utveksle erfaringer og vet at det alltid er mye nytt å lære. Derfor har vi invitert innledere som har god innsikt i kontrollutvalgenes ansvarsområder og som kan bidra med å utvide kontrollutvalgenes verktøykasse.

Programmet er lagt opp slik at det blir god tid til å stille spørsmål i plenum og diskutere rundt bordene.

Samlingen vil streames, og det er mulig å delta digitalt. Vi håper likevel at så mange som mulig vil delta fysisk for en best mulig erfaringsutveksling.

FORELØPIG PROGRAM

KL. 09.00 – 10.00	REGISTRERING, ENKEL SERVERING
KL. 10.00 – 12.00 inkl. pause	ØKONOMIFORVALTNINGEN I KOMMUNENE – HAR KONTROLLUTVALGET KONTROLL? Ved Asbjørn O. Pedersen Hvordan kan kontrollutvalgene få bedre innsikt i svakheter og feil i økonomiforvaltningen? Hvordan er kommunens styringsinformasjon i økonomiforvaltningen, og hva kan kontrollutvalget gjøre? <i>Det settes av tid til spørsmål i plenum og diskusjon rundt bordene.</i>
KL. 12:00 – 13.00	LUNSJ
KL. 13:00 – 14:30 inkl. pause	KOMMUNENS EIERSKAP – UNDER RADAREN FOR KONTROLLUTVALGET? Ved Agnete B. Sommerset Hvordan kan kontrollutvalget følge opp aktiviteten i kommunenes eierskap? <i>Det settes av tid til spørsmål i plenum og diskusjon rundt bordene.</i>
KL. 14.30 – 16:00	KONTROLLUTVALGETS HJØRNE Oppgaveløsning og erfaringsutveksling ved ansatte i Konsek

PRAKTISK INFORMASJON

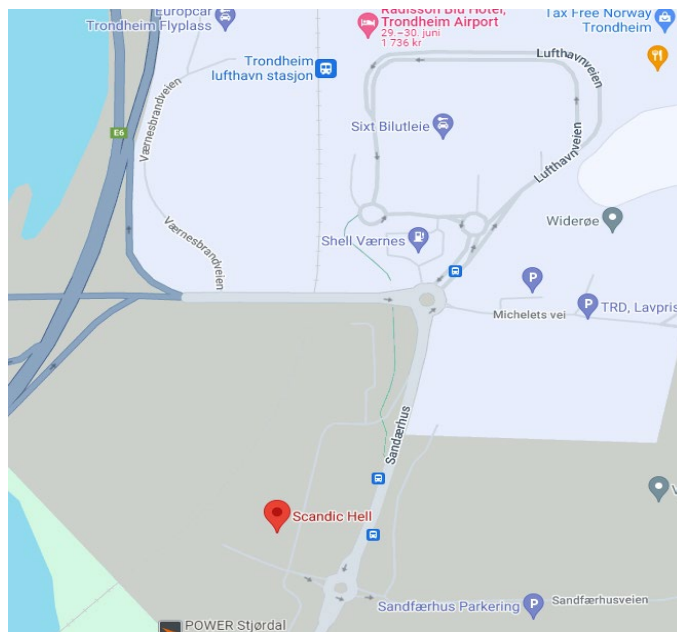
PÅMELDING: post@konsek.no

PÅMELDINGSFRIST: 20. september 2024.

PRIS: Max kr 2.000 pr. person.
Påmeldingsavgiften inkluderer lunsj og pausemat.

Scandic Hell ligger like ved Trondheim lufthavn. Det er gode parkeringsmuligheter utenfor hotellet.

Gangavstand til hotellet fra togstasjonen (Trondheim lufthavn stasjon) og Trondheim lufthavn.

OM FOREDRAGSHOLDERNE

Asbjørn O. Pedersen er generalsekretær i Norges kemner- og kommuneøkonomers forbund. I tillegg er han ansatt ved flere høyskoler og universitet hvor han underviser i økonomiske temaer med hovedvekt på kommune- og statsregnskap. Han er utdannet revisor og har 23 års erfaring fra kommunal sektor. Han har jobbet som revisor, skatteoppkrever, økonomisjef og rådmann i en rekke kommuner.

Agnete B. Sommerset er juridisk direktør og advokat i Samfunnsbedriftene, som er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for kommunalt eide selskaper. Hun holder mye kurs for styrer og eiere, og er opptatt av at god eierstyring vil gjøre selskapene i stand til å lykkes enda bedre med å levere gode tjenester til sine eiere og innbyggerne i kommunen. Eierstyring handler om å ville noe med selskapene man eier og å ha god forståelse for rolle- og ansvarsfordeling. Hun ser at god eierstyring gir god demokratisk kontroll, og brenner for at flere setter dette temaet høyt på dagsorden.

OM KONSEK TRØNDELAG IKS

Konsek Trøndelag er et interkommunalt sekretariat for 48 kontrollutvalg i Trøndelag, Nord-Østerdal og Helgelandssområdet. Selskapet ble opprettet 1.1.2018 og har hovedkontor på Steinkjer og avdelingskontor i Trondheim og Os. Selskapet har tolv ansatte med god kompetanse på kommunal sektor og en variert fagbakgrunn.

Opplæring av kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

25.09.2024

Saknr

38/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/401 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Vedlegg

I dispensasjonssaker er politikerne rettsanvendere

Avdekket omfattende svikt i NAVs ivaretagelse av barns behov ved søknad om sosialhjelp

Er du folkevalgt og mulig inhabil i arealsaker

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har fått følgende dokumenter som en del av sin opplæring:

- I dispensasjonssaker er politikerne rettsanvendere.
- Avdekket omfattende svikt i NAVs ivaretagelse av barns behov ved søknad om sosialhjelp.
- Er du folkevalgt og mulig inhabil i arealsaker? Dette er rådene

I dispensasjonssaker er politikerne rettsanvendere

Kommunal Rapport 01.07.2024, kronikk av Fredrik Holth og Nikolai K. Winge, Holth &Winge

Det er ikke rom for alternative innstillinger til vedtak i dispensasjonssaker.

Stortinget vedtok i 2008 en plan- og bygningslov som klart innskjerpet kommunenes anledning til å gi dispensasjoner. Lovgiver understreket at dispensasjon skal være et snevert unntak som kommunene kun skal gi der de strenge vilkårene i loven er oppfylt.

Planendringer er, i motsetning til dispensasjon, et spørsmål som kan avgjøres politisk.

Hensikten var å tydeliggjøre den klare intensjonen om at ny og endret arealbruk skal styres gjennom arealplaner, vedtatt på grunnlag av et forsvarlig kunnskapsgrunnlag og med bred medvirkning fra offentlige og private aktører.

I dispensasjonssaker avgrenses vurderingen til et enkelt tiltak på en enkelt eiendom. Dersom det over tid gis mange dispensasjoner, vil dette kunne undergrave planer som informasjons- og beslutningsgrunnlag, og dermed de demokratiske prosesser som plan- og bygningsloven bygger opp under.

For å sikre at loven ble håndhevet i tråd med intensjonen, gjorde lovgiver et helt sentralt grep: Vurderingen av dispensasjonssøknader skal først og fremst bero på juss – ikke politikk.

Stortinget markerte dermed at det ikke er rom for lokalpolitiske prioriteringer og utøvelse av lokalt selvstyre når det gjelder vurderingen av lovens vilkår.

Dispensasjonsbestemmelsen har ikke fungert i tråd med lovgivers intensjon. Tall fra SSB viser at det fremdeles søkes om og innvilges en rekke dispensasjoner.

Det er også gjennomført flere undersøkelser av dispensasjonspraksis som viser at de fleste søknader innvilges, og at majoriteten av vedtakene bygger på feil eller mangelfull forståelse av loven.

Årsakene til dette er sammensatte, og i et rettssosiologisk perspektiv er det alltid av interesse å undersøke hvorfor lovgivning ikke får den ønskede effekt.

Dette kan skyldes at loven ikke aksepteres eller respekteres av de som er satt til å utøve myndigheten, at rettsanvender ikke har tilstrekkelig kunnskap om bestemmelsen og det systemet den inngår i, eller at det ikke finnes velfungerende kontrollmekanismer og sanksjonssystemer. Samtlige faktorer er betegnende for den dispensasjonspraksisen vi finner i kommunene.

I vårt møte med lokalpolitikere opplever vi ofte en stor frustrasjon over hvor vanskelig det er å gi dispensasjon. Det vises til at administrasjonen er for streng når det konkluderes med at lovens vilkår for dispensasjon ikke er oppfylt.

Lokalpolitikere har på sin side en mer pragmatisk tilnærming, og de inntar gjerne en ombudsrolle for sine innbyggers ønsker og behov.

Vi har respekt for ønsket om å være ombud for innbyggernes ve og vel, samt forståelse for frustrasjonen ved et strengt regelverk.

Samtidig må lokalpolitikere være bevisste på når loven gir rom for en slik tilnærming. Dispensasjonssaker er ikke en arena hvor ombudsrollen er ment å stå sentralt. Her er politikerne rettsanvendere.

Frustrasjonen hos lokalpolitikerne leder i mange tilfeller til at de søker etter løsninger. Løsningen i enkelte kommuner er å innføre en praksis hvor lokalpolitikerne ber administrasjonen presentere et saksfremlegg med to alternative innstillinger i dispensasjonssaker. Den ene innstillingen konkluderer med at de rettslige vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt. Den andre konkluderer med at de rettslige vilkårene ikke er oppfylt.

På denne måten skaffer lokalpolitikerne seg et handlingsrom i behandlingen av dispensasjonssaker. De velger det alternativet som etter deres skjønn passer best.

Stort sett faller politikerne ned på alternativet hvor vilkårene for dispensasjon anses for å være oppfylt. Dermed kan de innvilge dispensasjon og vise til at saken er forsvarlig utredet av administrasjonen.

Vi mener denne praksisen ligger utenfor det handlingsrommet lovgivningen gir, og at politikerne har andre alternativer i møtet med det som oppleves som et rigid og komplisert regelverk.

Når det gjelder vurderinger som krever særskilt fagkompetanse, er det vanlig at lokalpolitikerne ønsker saken utredet og vurdert før den skal opp til behandling. Etter kommuneloven har kommunedirektøren plikt til blant annet å utrede rettslige spørsmål.

Når det er tale om å utøve et rettsanvendelsesskjønn i en sak, innebærer det at faktum i den konkrete saken må klargjøres, innholdet i rettsregelen det er tale om må fastlegges, og rettsregelen må anvendes på det faktum som er lagt til grunn. Dette vil lede til én konklusjon hos rettsanvenderen.

Når vi forklarer dette til kommunene, blir vi ofte møtt med argumentet om at «det er jo utøvelse av et skjønn», «det finnes jo ikke noe fasitsvar» eller at «en annen kan jo komme til motsatt konklusjon». Alt dette er korrekt.

Samtidig kan ikke én og samme rettsanvender komme til ulik konklusjon i én og samme sak. Dersom det opereres med to alternative innstillinger, må det innebære at kommunedirektøren enten (eller i kombinasjon):

- opererer med to ulike beskrivelser av faktum
- opererer med to ulike tolkninger av loven, eller
- opererer med to ulike måter å anvende loven på det konkrete faktum.

I de tilfeller der politikerne krever alternative utredninger på rettslige spørsmål, må nødvendigvis det ene alternativet (som har en annen konklusjon enn det andre) være uriktig /ulovlig.

Kommuner som har innført en slik praksis, har gjort et juridisk spørsmål om til en politisk vurdering. I tillegg til å undergrave systemet, svekker en slik praksis rettssikkerheten til både søkeren selv og andre som kan bli negativt berørt av vedtaket.

I saker som gjelder dispensasjon fra lovbestemmelser, har naturlig nok lokalpolitikerne et begrenset handlingsrom. De fleste dispensasjonssakene gjelder imidlertid ikke dispensasjon fra lovbestemmelser, men fra kommunenes egne arealplaner. Paradoksalt nok er det dermed kommunens egne regler politikerne ofte finner for rigide og kompliserte.

Dersom politikerne mener regelverket er rigid eller komplisert, bør de derfor ta en titt på arealplanene det søkes dispensasjon fra, og vurdere om de bør endres. De aller fleste kommuner har svært mange søknader om dispensasjon fra arealplaner som planfaglig,

rettslig og politisk sett er utdaterte. I disse sakene har lokalpolitikere et klart alternativ til dispensasjon.

Planendringer er, i motsetning til dispensasjon, et spørsmål som kan avgjøres politisk. Og i arbeidet med hva som er gode planfaglige løsninger, kan politikerne selvsagt be administrasjonen om så mange alternativer de ønsker.

Det aller beste med denne alternative løsningen er at det gir mer effektiv byggesaksbehandling, sikrer likebehandling av innbyggerne og en arealutnyttelse i tråd med det dagens lokalpolitikere ønsker. Dette er vel det en kan kalle et lokalpolitisk kinderegg?

Avdekket omfattende svikt i Navs ivaretagelse av barns behov ved søknad om sosialhjelp

Kommunal Rapport 01.07.2024, NTB

Helsetilsynet har avdekket lovbrudd ved 58 av 68 Nav-kontorer i sin kartlegging av etatens oppfølging av barn i familier som mottar sosialhjelp.

Mandag morgen la Helsetilsynet fram en oppsummeringsrapport av et tilsyn statsforvalterne har gjennomført med Nav-kontorer i hele landet i 2022 og 2023. Tilsynet har sett på hvordan Nav ivaretar og følger opp barn i familier som søker om, eller mottar økonomisk sosialhjelp. Under tilsynet ble det avdekket lovbrudd ved 58 av 68 Nav-kontorer.

– I dette tilsynet avdekket statsforvalterne mye svikt. Vi er bekymret for at barn og unge i familier som trenger økonomisk sosialhjelp, ikke får den hjelpen de har behov for, sier direktør Sjur Lehmann i Helsetilsynet i en pressemelding.

Helsetilsynet fastslår at Nav ikke ivaretar barna i familier som mottar økonomisk sosialhjelp, godt nok.

– Det er vanskelig å gjøre vurderinger av barnets beste og vurderinger av behovet for økonomisk sosialhjelp hvis man ikke har kartlagt hvilke behov barna og familien har, sier Lehmann.

Innhentet sjelden barns synspunkter

I tilsynet undersøkte Helsetilsynet flere krav til Nav-kontorenes praksis. Blant dem var kravet om at de skal foreta en tilstrekkelig kartlegging av barns behov ved søknad om økonomisk stønad.

På dette punktet fant tilsynet lovbrudd ved 51 av de 68 Nav-kontorene, og det ble konkludert med at kontorene sjelden innhentet barns synspunkter i saker som angikk dem. Lehmann påpeker at dette er noe som må gjøres.

– Dette er et krav etter barnekonvensjonen, som vi ser at det i liten grad ble gjort, sier Lehmann.

Ifølge Helsetilsynet har denne manglende kartleggingen ført til følgefeil i form av lovbrudd knyttet til kravet om at Nav-kontorene skal foreta en forsvarlig vurdering og beslutning ved slike søknader. Det ble avdekket slike lovbrudd ved 53 av kontorene.

– Fordi det sviktet i kartleggingen, ble vurderingen og beslutningen om økonomisk stønad gjort på et sviktende grunnlag, skriver Helsetilsynet.

Når det kom til oppfølging av familier som mottar økonomisk stønad, ble det avdekket lovbrudd ved 14 kontorer.

Må bedres

– Jeg tenker at her er det mye den enkelte kommune må følge opp, sier arbeids- og velferdsdirektør Hans Christian Holte til NTB.

Holte påpeker samtidig at tilsynet er gjennomført halvannet til to år tilbake i tid. Han mener det har skjedd en del positiv utvikling på området siden tilsynet ble gjennomført, på bakgrunn av tidlige signaler de fikk fra Helsetilsynet.

Samtidig erkjenner han at lovbruddene som er avdekket, gir uttrykk for at praksisen i kommunene og ved det enkelte Nav-kontor ikke har fulgt barnekonvensjonen slik de skal.

– Jeg tenker at alle avvikene viser at praksisen på dette området må bedres i den enkelte kommune. Det er et viktig ansvar for Nav å følge opp. Vi vurderer det som en situasjon som må bli bedre, slik at vi kan bli tryggere på at hver enkelt familie med behov for sosialhjelp og barna deres blir godt ivaretatt, sier Holte.

Kan skyldes manglende dokumentasjon

Holte synes det er vanskelig å peke på en bestemt årsak til det som avdekkes i tilsynet, men peker blant annet på manglende bevissthet på å ivareta barns beste i forbindelse med tildeling av sosialhjelp til en familie.

Samtidig mener han det også kan henge sammen med manglende dokumentasjon.

– Det kan ha skjedd kartlegginger og samtaler med barn som ikke er dokumentert, og dermed ikke kommer fram i tilsynet, påpeker Holte.

Kan dette være på grunn av dårlige rutiner ved Nav-kontorene?

– Ja, jeg synes det virker som at det er en del av svakheten. Noe går på dårlige rutiner, men det er nok samtidig ikke gjort godt nok kartleggingsarbeid og vurdering og oppfølging. Det går både på dokumentasjon og at jobben ikke er gjort, sier Holte.

Inngår samarbeid med statsforvalterne

Holte forteller at Nav nå skal samarbeide med statsforvalterne for å følge opp lovbruddene, og for å gi god informasjon til alle norske fylker og kommuner om veilederen til Nav-ansatte som Arbeids- og velferdsdirektoratet har utviklet.

Holte understreker at han ser positivt på veien framover.

– Jeg opplever at både det grundige tilsynet fra Helsetilsynet og det gode samarbeidet med barneombudet de siste par årene gjør at jeg tror vi skal komme videre med oppfølging av dette området i Norge. Det er viktig, avslutter Holte.

Må ta det på alvor

Seniorrådgiver Inger Aasgaard i Barneombudet uttaler i en pressemelding at Helsetilsynets rapport er alvorlig og viser at arbeidet med å styrke barns rettigheter i Nav haster.

Aasgaard peker på lovregulering og kompetanseheving som tiltak Barneombudet mener er avgjørende for å sikre et større fokus på barns rettigheter, og mener arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna (Ap) må sikre at Nav ivaretar barnas rettigheter.

– Både nåværende og tidligere arbeids- og inkluderingsminister har oppfordret personer som har problemer med å forsørge seg og sin familie om å kontakte Nav. Dette er viktig og riktig. Men statsråden må da være sikker på at Nav faktisk gir barnefamilie den oppfølgingen de har krav på og at barns rettigheter ivaretas, sier Aasgaard.

Grov svikt

Leder i Redd Barnas norgesprogram Monica Sydgård er ikke overrasket over resultatet av tilsynet og mener i likhet med Barneombudet at Brenna må komme på banen.

– Tilsynene avdekker en grov svikt i Nav-systemet. Redd Barna mener at det nå må stilles krav til at Nav har undersøkt barnets behov og livssituasjon, når de jobber med barnefamilier. Det må framgå av vedtaket at barnets beste er vurdert, uttaler Sydgård i en pressemelding.

Røde Kors, på sin side, skriver i en pressemelding at de mener funnene i rapporten er rystende, og at de støtter Helsetilsynet i sin vurdering av at disse familiene ikke får den hjelpen de trenger.

– Dette er alvorlige funn og dessverre i tråd med hva familier vi er i kontakt med forteller oss. For mye ansvar blir lagt på foreldre som ikke alltid har oversikt over hva de kan søke om stønad til, sier leder for humanitære programmer Ingvill Alisøy-Gjerløw i Røde Kors.

Helsetilsynets oppsummeringsrapport finner du [her](#)

Er du folkevalgt og mulig inhabil i arealsaker? Dette er rådene

Kommunal Rapport 27.06.2024, Marte Danbolt, Elin Svendsen, Robert Fauli

Bruk styrevervregisteret og hold deg unna utbyggere, er blant rådene fra KS.

– Den enkelte folkevalgte har selv en plikt til å vurdere sin egen habilitet. Dersom man er i tvil, eller tenker at man kan være inhabil, anbefaler KS at vedkommende tidlig tar kontakt med ordfører eller andre i henhold til kommunens rutiner, slik at det blir anledning til å gjøre en juridisk vurdering på forhånd, sier fagsjef for KS Folkevalgtprogram, Dag-Henrik Sandbakken.

Skulle det være tvil om habilitetsvurderingen, har Sandbakken følgende råd:

– Da kan det være klokt å innhente juridiske råd i forkant av møtet, for eksempel hos KS Advokatene.

Roller og verv

En kartlegging Kommunal Rapport har gjort av over 300 lokalpolitikere i landets største 40 fjellhyttekommuner, viser at nærings- og grunneierinteresser er tungt representert blant politikere.

Mens lokalpolitikere som Kommunal Rapport har snakket med, forsikrer om at kommunene har en ryddig og streng praksis når det gjelder habilitet, mener Norges Hytteforbund at folkevalgte med økonomiske interesser må bli flinkere til å melde seg inhabile i arealsaker.

Sandbakken nevner særlig ett verktøy som kan sikre mer åpenhet rundt økonomiske interesser: KS styrevervregister.

– Styrevervregisteret viser informasjon om folkevalgtes og ledende ansattes roller, verv og eierinteresser. Det innhentes informasjon fra Brønnøysundregistrene og fra Skatteetatens aksjonærregister. Styrevervregisteret er gratis og åpent tilgjengelig for alle. I tillegg kan den enkelte selv legge inn informasjon om andre relevante forhold, sier Sandbakken.

Folkemøter og andre møter

Noen kommuner opererer også med et eget økonomiregister hvor det er vedtatt at folkevalgte og eventuelt også ledere skal registrere styreverv, gaver og/eller økonomiske interesser.

– Avhengig av hva kommunens regelverk sier, kan det for eksempel være verv i offentlige og/eller private selskaper, verv i interesse- og frivillige organisasjoner som mottar økonomisk støtte fra kommunen/fylkeskommunen, bierverv, eller næringsinteresser som aksjer i selskaper og fast eiendom, forteller Sandbakken.

– *Bør folkevalgte med mulige økonomiske interesser i arealsaker delta på møter med for eksempel utbyggere?*

– Nei, dersom det er avklart at en representant er, eller kan være inhabil, bør ikke vedkommende delta i slike møter dersom det er en del av saksbehandlingen. Åpne folkemøter eller lignende, som ikke er en del av kommunens saksbehandling, vil være noe annet.

Lovlighetskontroll

Ifølge Sandbakken handler habilitet om tillit. Habilitet er derfor et viktig tema i KS Folkevalgtprogram.

Han minner om at avgjørelser om habilitet kan være gjenstand for lovlighetskontroll.

– KS anbefaler også at partigruppene vedtar habilitetsregler for gruppa tilsvarende de som følger av forvaltningsloven og kommuneloven, sier Sandbakken.

Mulig inhabil? Slik går du fram:

1. Habilitet må vurderes fra gang til gang. Om du er i tvil om du er habil, så må du gi beskjed til ordfører så snart som mulig. Ordføreren ber så administrasjonen vurdere med utgangspunkt i den informasjonen du har gitt.
2. I selve møtet skal representanten be om ordet så snart ordfører/møteleder har åpnet saken, og før realitetene i saken kommer opp til debatt. Representanten skal da redegjøre for alle faktiske forhold som har betydning for habilitetsvurderingen.
3. Når det er gjort, skal vedkommende representant fratre møtet, og eventuell vararepresentant skal tiltre.
4. Det folkevalgte organet skal deretter drøfte habilitetsspørsmålet, uten å gå inn i realitetene i selve saken. Det er det folkevalgte organet som avgjør habilitetsspørsmålet.
5. Dersom vedkommende blir erklært inhabil, kan *ikke* vedkommende tiltre før saken er ferdig besluttet. Dersom vedkommende blir erklært habil, tilttrer vedkommende slik at hen kan delta i realitetsbehandlingen.

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Skaun kommune

Møtedato

25.09.2024

Saknr

39/24

Saksbehandler Ola Lund Renolen

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/401 - 4

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 25.09.2024, godkjennes.

Saksopplysninger

Protokollen fra dagens møte vil bli gjennomgått for godkjenning i møtet.